

Televisió, 1707

Joan F. Mira

Em vénen unes ganades enormes d'insultar, unes ganades profundes, i alhora un sentiment desolat de tristesa. Però moderaré el primer impuls i miraré que la tristesa no es note. Són unes ganades antigues, tot s'ha de dir, i una tristesa històrica, perquè aquells que fan mal al meu país, els qui des de fora i sobretot des de dins el volen destruir, els qui menyspreen o destrossen la llengua que és meua, els qui redueixen a cendra la dignitat comuna, els qui assassinen la idea mateixa de llibertat, els qui desfan o maltracten paisatges, els qui pensen que el País Valencià no és un país i actuen en conseqüència, els qui voldrien que s'acabara ja veloçment tot allò que encara ens fa ser poc o molt el que som, els qui tenen com a projecte explícit o amagat de reduir-nos, com Felip V, als usos i normes i llengua i llei de Castella-Espanya "sin diferencia alguna en nada", aquesta raça antiga i extensa dels enemics del meu país, em provoquen una angúnia intractable, un malestar moral, però també unes ganades renovades de combatre'ls. Van començar, en efecte, amb la invasió de les tropes borbòniques i amb el decret de Felip V, que un altre dia comentaré ací extensament. Van començar dient: "Els valencians no formeu un país, no sou res, sou part de la nació castellano-espanyola, no teniu dret a res, i sereu governats amb lleis imposades de fora, sereu sotmesos permanentment, la vostra llengua ja no serà vostra." Per fer-ho curt, van dir: "El vostre país ha deixat d'existir, i en tot cas ara és nostre." Molt bé, aquesta era la substància del decret del 29 de juny del 1707, i aquesta substància ha impregnat fatalment el cervells, l'ànima, les idees, els cors, les boques i la pràctica civil i política d'una part important i creixent dels valencians mateixos. El poder imposat va imposar també una ideologia, i això va durar i durar, arriba fins als nostres dies, i sembla que encara creix i no s'acaba. Era la ideologia nacional, espanyola, profunda, dels prohoms valencians de tot el segle XIX, financers, empresaris, polítics i cacics. Ha estat la ideologia dominant i activa de tot el primer terç del segle XX, la dels cacics, polítics, directors de diari, empresaris, socialistes, blasquistes, conservadors, carlistes, sindicalistes, bisbes i capellans, comunistes, i la major part dels escriptors i escriptors, inclosos els considerats d'esquerra, no cal dir-ho. És la ideologia nacional castellano-borbònica, castellano-espanyola constitucional (des de les Corts de Cadis a la Segona República), castellano-espanyola franquista: poden canviar els adjectius, no el substantiu.

Allò que començà el 1707 no va tenir resposta sòlida i seriosa fins als anys 60 i 70 del segle passat (les respostes de dècades anteriors havien estat inconsistentes i dèbils: no eren cap perill real), i la reacció del sistema establert va ser contundent i feroç, especialment en acabar la dictadura, quan la nova llibertat feia possible de passar de les idees als fets. Hi hagué atemptats, violència, difamació constant, complicitat institucional, pactes funestos entre els dos grans partits es-

panyols per a impedir que els fets foren possibles, un estatut d'autonomia que ens reduïa a simple comunitat sense nom propi, mitjans de comunicació privats i públics abocant cada dia mentides, batalles de València i batalles repugnants de la llengua, tot això que no ignoreu però que potser no recordeu prou. Enmig d'aquest projecte incessant de desfer un país, d'impedir que es poguera refer, enmig de tot això poder veure i sentir TV3 hauria de semblar un incident marginal, una anècdota. Però no: els qui la volíem veure, sabíem molt bé per què. Els qui, des del principi, ho volien impedir, ho sabien també perfectament. Ho sabien Joan Lerma i José Barrionuevo, que la van fer tancar *manu militari*. I ho ha sabut sempre la dreta espanyola, inclosa especialment la valenciana que ens governa, i per fi ha decidit actuar en conseqüència. Ho sap el PP i ens omple de canals miserables a condició que siguen en llengua castellana. Ho sap el PSOE, i mira cap a l'altre costat, calla i atorga. Saben què volen, i com aconseguir-ho. Ho han sabut sempre, des del 1707.

"Enmig d'aquest projecte incessant de desfer un país, d'impedir que es poguera refer, enmig de tot això poder veure i sentir TV3 hauria de semblar un incident marginal, una anècdota. Però no: els qui la volíem veure, sabíem molt bé per què. Els qui, des del principi, ho volien impedir, ho sabien també perfectament"